

БУРЯДАД ҮНЭН

СОВЕТСКОЕ СОЮЗНОЕ КОММУНИСТИЧЕСКОЕ ПАРТИИ БУРЯДАЙ ОБКОМОЙ,
БУРЯДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНУУДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Газетэмнай 1921 оной
декабрин 21-нээ гарана

№ 144 (17567)

1987 оной июнин 23, вторник

Сэн 3 мүн.

Зунай сагые зүбөөр хэрэглэе!

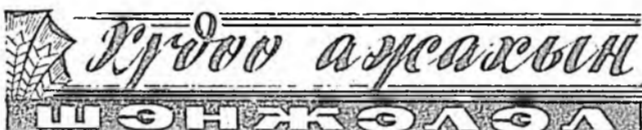
Хойто-Байгалай районий «Эстония» совхозой түрүү хаалгашад С. Д. Конякова, А. А. Халзушекеева [зурга дээрэ зүүн гарһаа] ойн баярай жолд эрхим үрэ дүүгүүдэ туйлахын түлөө оролдон ажаллана. Үн-гэрэн жэлд фермын коллектив үнөөн буриһоо 2840 килограмм һу хаанан байна. Энэ жэлдэй эхинһээ туйлаһан дүүгүүдэ нёдондойхиһоо дээгүүр.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

САГ ОЙРТОО, ШАМДАХА ХЭРЭГТЭЙ

Ойн баярта байгша оной түрүүшын хахад жэлдэй түгээсээн ойрожо байна. Тийн республиканы колхоз, совхозуудай, худөө ажыхын бусад предпринятинуудай малшад, хаалгашад, хонишуд болон гахайшад абанан уялгага амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө эдэ үдэрнүүдэ бүхы хүсээ элсүүлнэ.

Колхоз, совхозуудай мэргэжилтэд, хүтэлбэрлэгшэд са- РЕСПУБЛИКНИЙ РАЙОНУУДАЙ ГҮРЭНДЭ МЯХА, НҮ, ҮНДЭГЭ ТУШААХА ТҮРҮҮШЫН ХАХАД ЖЭЛЭЙ ТҮСЭВЭЙ ДҮҮРГЭЛТЭЙ ТУХАЙ

1987 оной июнин 16-нэй мэдээн
(Түсэвэй дүүргэлтэ процентээр)

Районууд	Мяхан	Нүн	Үндэгэн
Боржонхой	79	89	—
Баянгол	63	106	—
Башууртэй	91	108	—
Эдэн	88	95	113
Яруунын	91	94	—
Загарайн	76	107	2,6 дөхн
Захаамин	91	94	—
Ивалын	97	109	98
Кабанскын	96	98	155
Кажын	90	89	—
Хурмаанай	70	88	—
Халгын	89	95	—
Мухар-Шабарэй	112	99,0	—
Ахын	188	113	—
Прибайгалай	104	111	—
Хойто-Байгалай	137	109	—
Сэлэнгын	112	95	—
Орхон	94	137	—
Түхэнхэй	126	105	—
Лорин	92	112	143
Республика бүхэдөө	96	102	103,9

Олоинитын эдэбхи хэшээлэй толотомо гэршэ

РЕСПУБЛИКА ДОТОНАЙ АРАДАЙ ДЕПУТАДУУДАЙ НОТГАЯЙ СОВЕДУУДАЙ, АРАДАЙ СУДЬНАРАЙ ХУНГАЛТА ЭМХИТЭЙГЭЭР ҮНГЭРЭ

ЗАХААМИН

Далай, Енгорбой, Хужир, Бург, Хуртага, Хератай, Саган-Морин, Борто нотагуудай, Закамеск хотын хунгуулин болонича участогтууда хунгалта үлөөнөө 11 честа дүүржэ, харин районий бүхы хунгалтада 67 процентий арадай депутатуудай ба судьянарай түлөө дуугаа үгөөд байба.

ЛВРЗ

Ленинэй орденто локомотивагон заабаарилгын заводой худалмэршэдэй содоргоок. Эндэ ажануудад профсоюзинга байгша соо эмхидхэгдэн хунгуулин хоёр участо-

даһан байна. Эдэмнай бүхы наһаараа юмээнэй урда ябаһан ааб даа. Жэшээлдэ, Закамеск хотын аба, Дайнай ветеран, Улаан Одоной хоёр орденной кавалер Федор Михайлович Попов, ажалай ветеран, дайнай үедэ комсомо-залуушурлай бригадын эдэбхитэй гашуун ябаһан Мария Петровна Попович, пенсионерка А. С. Кострова гэншээ хунгуулин участогта хэмээшэ урид эржэ, дуугаа үгэнэй байха юм. Далай хууриной хунгалтада эдэбхитэйгээр хабба-

хууригтайгаар, эдэбхи үүс-хэл эхтэйгээр хунгалтада үн-гэржэ. Нотаг зонодо хүндэтэ Д. Ж. Базаров, Эхэ-гэерэй Я. Ш. Дымковский гэншээ хунгалтада соот хүнүүд эхтэ нэйдана гэшээ. Би урдан жэлдээ нэгэ-Ивалтын лэ удэр эдэнэ зүүдэг хэм. Харин мүнөө баярин илалтын үдэрэй-хидэл адли байна,—гээ хэн. Бодоно үзэхэдэ, эхэнхи хунгалтад имбахаруу наһаа эдэ-хэлтэй имбахаруу ха.

М. БАТУЕВА, «Аналай туяа» газетын редактор.

Ленинэй орденто локомотивагон заабаарилгын заводой худалмэршэдэй содоргоок.

гуудта эртэ үлөөнөө орожо, арадайгаа түлөөлгшэдэ эртэ зэйтэйгээр дуугаа үгэбэ. Хүндэт нүхэдэ Мүнөөдэр бидэней Совет Конституцияр түхөөдгэдэн эрхэ түлөөлгшээ бэлүүлхын түлөө сугларба гэшээбди. Өөһэднгоо дэб-жүүлһан депутатуудта кандидат ажалбайгалай хайгай баян, дэлгэр, ажануудай дайнай бүри хайн болохын түлөө дуугаа үгэхээ эрбэ-бди. Орохо хайрлалт, хүндэтэ хунгалтада — гээд заводой кадрнуудай таһагые даагша, ажалай ветеран В. Н. Зык хэ-лээд, үүдэндэ татаатай байгша-лентые хайшалай, хунгалтада-дые уриба.

Заводой хунгуулин энэ участок аяар арбаад округуудһаа бүридэнхэй. Тимээлдэ эндэнь жэдээлэй түб байгуулагдажа, Аршаан тосхон, Соёлой ордон, тургуулинуудта боложо бай-хан хунгалтын хэр зэргэ яба-жа байһаар хонирхожо, мэдээ-сэд абажа, согсолжо байба. Эртэ үлөөнөө эхилһан хунгалтада заводой худалмэршэд залуу, хүгшэнгүй бултадаа эдэбхитэйгээр эржэ, нотагай Советуудта дэбжүүлэгдэн нүхэдэйгөө түлөө дуугаа үгэ-бэ. Арадай депутатуудта кандидат эдэбхитэйгээршэдэй дундаа заводой якорна чхэйи изолпрощица Татьяна Се-

нова Данилова, вагоно-ку-зовно чхэйи слесарь Виктор Вячеславович Артемьев, модель-нэ чхэйи фрезеровщица Наталья Георгиевна Быкова, электромашинист чхэйи худалмэршэн Октябриня Петровна Нечева болон хамтада 11 тү-лөөлгшэд бии. Республикын түрүүшын гикант гэжэ нэрлэг-длһэн түс предпринятиин кол-лектив суг худалдг хүндэйгөө түлөө дуугаа үгэхээ эртэ үлөөнөө ишэ олоороо су-баһаниһын гайхалгүй байба.

Эб нэгэн эдэнэрэйгээ эртэ-шлэн ишэ эрхэдэ, заводой столовон худалмэрлэгшэд ха-луун эдэгээр хүндэлжэ, баяр дээрнэ баяр нэмээлсэнэ. Эдэ-нэрнэй хэд бэ гэхэдэ, столо-вны даагша Н. И. Гришина, бу-рхадан дэбжүүлгшэ В. И. Гончарик, Е. Т. Едокимова, И. С. Мерко, Л. А. Киндербеева, Г. А. Ион-якова болон бусад болоно. Байшангай доодо дахтар-хи хунгуулин участогта хунгалтад баһал олон байгаа хэн.

Т. БАДМАН.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. За-водой профсоюзной хунгуулин 21-дхи участогта. 2. ЛВРЗ-гэй локомотив хабсаралгын чхэйи крановщица В. Н. Фе-дорова Саша зүүнүгээ дуу-гаа үгэжэ байна.

Авторай фото.

Бурадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумай

У К А З

НУХЭР С. Н. БУЛДАЕВЫЕ БУРЯДАЙ АССР-ЭЙ МИНИСТРНУУДАЙ СОВЕДЭЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭЭР ТОМИЛХО ТУХАЙ

Бурадай АССР-эй Верховно Советэй Президиум интэжэ тогтооно:

Нухэр Булдаев Сергей Николаевиче Бурадай АССР-эй Министруудай Советэй Түрүүлэгшээр томилох.

Бурадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумай Түрүүлэгшэ А. А. БАДИЕВ.

Бурадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумай Секретарь А. С. БЕРЕЩИНОВ.

Улаан-Удэ хоте, Советүүдэй байшан

1987 оной июнин 22.

Бурадай АССР-эй Министруудай Советэй Түрүүлэгшээр томилогдонтойн дашарамдуулан, Бурадай АССР-эй Верховно Советэй Президиум нухэр Булдаев Сергей Николаевиче Бурадай АССР-эй Министруудай Советэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшын уялангуудһаа сүүлөөбэ.

Шалгалта юу харуулааб?

ЭРТЭЭНЬЭЭ ОРОЛДОНИНЬ ЭЛИ

«Шаргаа зундаа, тэргээб Тасархайн үбнээшэдэй хү-бэлдөө бэлдэ»,—гэһэн ара-дай өмөн хуу хуудөө ажыхын худалмэрлэгшэдэй жэлэй ямарые сагта адли хабатай хуу, Ингээдэр лэ үбнэ тэжээл бэлдэхэлһын шөө нэгэ халуун, харюусалгатай хаба эхилхэн. Тийн техник бэлдэхэ худал-мэршэйтэй танисаха зорилготой-хээр хам оронхой, Давлаа-гоор Эдэн районной зарим ажыхинуудар абаабди.

Районной томохой ажыхинуудай, нэгэн болохо Борьёгой рай-нон хуудһаа эрхэ худалмэршэе совхозһоо энэ худалмэршэе эхилбэдэ. Үбнэ бэлдэхэгдэ орохо сагай шөө үдһые хаан, энэ ажыхын худалмэршэ-шэд нуга сабылан, тарья-лан дээрэ ажаллаха байбад. — Совхозойнай луговодууд мүнөө үедэ булта сабылан үбнэ үлөөн хуудһаа эрхэ худалмэршэе үнэ утуулан дэбжэ-хүнэрэгжэ байна. Механизатор-нуудай бригадана подрадай Дун хамта 3800 центнер тэ-жээл бэлдэхээ түсбэтэйбди.

Эдээр эртэ хабарһаа намар хуудэ өмнөхөрүүлэгдэмэл бо-лохо. Энэнь тон һайн юм ааб дэлдэг юм. Давлаадаһан саб-даа,—гэжэ эвэнгоий гашуун шалан, тарьялан дээрэ үтэ-жүүлгэ гаргажа тараадаг, һу-лээрнэ хабарһаа эхилхэ геза-раа уналжа ажалдаг. Тэдээр сабылангаа үнэлхынгээ ха-жуугаар үбнэ бэлдэхэлхэе техникые үнэ заабаарилжа дүүргэнхэй,—гэжэ тэжээл үй-лэдэрлэхэ талаар агроном Дансарун Самбуевич Баннов хөөрөө хэн.

Мүнөө жэлэй тэжээл бэлдэ-хэгдэ урданхайдал адли 9 дэбжэ хуудһаа мүнөө үгэ-сэд өмнөхөрүүлэгдэмэл ав-нонуудые өмнөхөрүүлээр ха-раалагдана. Тэжээл бэлдэхэг-дэ механизаторнуудһаа гад-на ажыхын хониход эдэбхи-тэйгээр хабалдасдаг юм. Жэл бүри отарынга хониход шэ-мэ эхэтэй, шанар хайнтай үб-нэ бэлдэхэгдэ арбаад хонид-шод түр булөөрөө энэ шуха-ла кампанянда хабалдасхаруу эзэнхэй.

Совхозой нэгдэххи отделе-ни болохо Нугын талада ажал-лажа байһан механизатор—луговод В. В. Игнатьевэй ав-ноно хүржэ эрхээрэмнэй, тэ-дэнэр сүүлэе тухагүй байба. Эдэнэй мэдэлдэ үгтэлһэн 30 гек-тэр корнелоподой поли дээрэ «ДТ-75» трактора тодогдог-тон үнэ сасадг ДДН-70 туха-лэй хоёр тухээрлэг бэе бэ-нэнь холохон худалдгдэнэ. Хахалагдаһан газар дээрүү-гараһан харгыһаа холо бэшэ-хэнэ ажаллажа ябаһан Васи-лий Васильевич Игнатьев би-дэндэ дүтэбэ.

СНП 50/80 гэнэн түхээлэй булуур станциманэй сабылан доогуу байшоо. Иолонин нэ-лангайнмай газар 90 гектар юм. Майн 20-до хоёрдохидо уналаабди. Мүнөө зарим га-зарнуудһаа гурбадаһаа үндэ-луулжа ябаһабди,—гэжэ эвэ-но даагша хөөрөөгөө эхилбэ. Нухэр Игнатьев энэ нугада 15-дахи жэлэ ажаллажа яба-на. Тэрэ жэл бүри һайн ша-нертай үбнэ эхээр ноосэлдг. Һүүлэй гурбан жэлэй турша-да энэ эвэнгоий гэдэктэр бу-рийнөө 45 центнер үбнэ хурья-на. Ибондо бэлдэхэлһэн үб-нэньнэй 75 процентнэ нэгдэ-хи классай гэгдэнэ.

Эндэһэ холо бэшэхэн ор-шодгоо полөөой станциман хү-ржэе, үбнэ тэжээл бэлдэхэгдэ техникыенэ хэрэбэлди, Трак-торай косилка, тармуруунд, үбнэ һурихшэ, бухаллажа, ба-луунуудые суглуулжа түхээрлэг-нүүд гол түбэл бэлэн болго-донхой, жэрилант харгандан.

— Энэ нугада үшөө Елизав-вэй эвэнэ ажаллана. Няхан тэдэндэ хурөөд эррэ хэдэ. Бү-хы техникыенэ үнэ хэдэ бэлэн болгогдонхой, Сэхиенэ хууд-хэдэ, Елизавэй эвэнгоийн а-лише талаараа бидиниче бу-хуудгэ юм,—гэжэ Игнатьев му-рысэдгэр нүүд тухайгаа хөө-рөө хэн.

Борьёгой совхозой 2-дохи отделеини луговодуудай эвэ-нонуудар үдн хойно ябаба.

Г. КОРНЕВ, Эдэн РАПО-гой агроном, Х. ДАМПИЛОВА, манай корр.

СОЁЛШОД ҮЙЛЭДБЭРИ ДЭЭРЭ

Брин 70 жэлэ театруудай эллийн Гүрэнэ нэрэмжэтэ дра-матическ театры-гарга бэ-ара, 16.40—«А-э Бусын юумэнэ-эрэ санаар хо-Ю. А. Гагарин-бүхэсоюзна м-түдэлмэрин хаа хадаа оор оорын ээлжэтэй, удха-18.30—«Дэлхэй, мүн бэрхээшлүүдтэй байдаг гэшээ. Тиммээ-19.25—Баримта-10—Мультифиль-Михаил Светло-нойрсоттэдэ дүй дүршэл, гэгээрүүлхы, хүмүүжүүлхы хүдэлмэ-1.15—Теннис. Дүрэг башые нилээд олонхой гэжэ тэмдэглэлтэй. Му-21.30—«Хуудэ хуудэ соёлшодой мэдэлдэ 79 автоклуб бии, бэлнэй тел-агитационно 34 бригада эмхидхэгдэнхэй. Тиххэ-дай «Олоондой байшангуудай, клубуудай дэргэдэ хамта дээрэ-оскондын фестивал агитационно болон концернэ бригаданууд тоо-аскарай дуу, хөө. Эдэ бүгэдэ хадаа КПСС-эй ХХVII съездын шинд-Время. 22.35—«Хуудэ бэлүүлхэ талаар худөө ажыхын худалмэршэ-на зориг бадаруулаа, ажалдаа ажалта туйлан, түсб-поворот»—ур-дууда бэлүүлхэ хэрэгтэ шиндэхы нүлөө үзүүлжэ ар-ма.

ман жэлэй тон лэ харюусалгатай халуун хаба болохо үнэгэржэ, зунай элдин үе түлэгтөө оробо. Тала, май-ий тарьянай полинуудар тарилгын хаба дүүрбэ. Нин-нын арадай бай бэлшээрин үе эхилжэ, хаа хаангай ферма, ота-киноочерк. 20.15—«Хуудэ бэлүүлхэ талаар худөө ажыхын худалмэршэ-на зориг бадаруулаа, ажалдаа ажалта туйлан, түсб-поворот»—ур-дууда бэлүүлхэ хэрэгтэ шиндэхы нүлөө үзүүлжэ ар-ма.

18.05—Хүүгэдэ театры филм-«Удэ», 19.45—Ш-рэдэар), 20.00—«Уро веч-4.40—Футбол-«Каль-18.05—Хүүгэдэ театры филм-«Удэ», 19.45—Ш-рэдэар), 20.00—«Уро веч-4.40—Футбол-«Каль-

Осква, 19.20—«Уро веч-4.40—Футбол-«Каль-

р урина», Улаан-Удэ хоте, Советүүдэй байшан

«Закрпалай адрже тургэдэлгын шинжэ шанарые тосор хадуужа киночерк. 19.45—«Уро веч-4.40—Футбол-«Каль-

баримтата филь-«Уро веч-4.40—Футбол-«Каль-

«Совет патри-19.15—«Уро веч-4.40—Футбол-«Каль-

«Совет патри-19.15—«Уро веч-4.40—Футбол-«Каль-

«Совет патри-19.15—«Уро веч-4.40—Футбол-«Каль-

«Совет патри-19.15—«Уро веч-4.40—Футбол-«Каль-

ЛОННИТЫН ЭДЭБХИ ХЭШЭЭЛЭЙ ТОЛОТОМО ГЭРШЭ

Республика доторнай арадай депутадуудай нотагай Соведуудай, арадай судьянарай хунгалта эмхитэйгээр үнгэрбэ

СОВЕТСКЭ РАЙОН

инвалид болоо нэм. Дойнай хуульээр хүрлэсэе ургача-дүүлэн, Эрхүүгэй университет-дэй түүхын факультет дүүргэ-лэн байгаа. 1954 ондо партиин гэшүүнд абтаа. Хожомынх партина худалмаришье албадаа. Улаан-Удын 33-дхи хургуулийн директорээр, то-гоондоо наймагдалын бэл-дэдэг 9-дхи СПТУ-гай замло-лоошье худаллоо.

— Энэ хунгалты илгаагүй гэбт...

— Би өөр тухайгаа хэлээ нэм. Юундэг гэхэд, хунгалта хээшье ушар байдал мэдэнгээр, бата этгилтэйгээр хабаадагби. Харин, юрэнхид-дөө, хунгалтын гурим тухай хэ-лээ болоо хаа, хубилалтанууд элэ. Орон соошье шэнэхэлэ-лэйн түлөө боложо байгаа тэм-сэээр, өхтэ хонирхотой, — гэж ветеран хоорогоо түгэс-хэб.

Коммунизмын түлөө унахан тэмсэлтэд зориулагданан хүшөөгэй табигдахаа, Никол-лай Борголович хаал түрөөд байгаа. 21-тэйдэ Эсэгэ оро-ноо, Агуухэ Октябрьн соци-алиск революциин туйла-танууды хамгаалаха дайнда мордоо бэлэй. Дайшалхышье, амгалышье ажалай уялганууд-ы ветеран түгэс дүүргэ.

Хунгуулийн участогнаа гера-неада, участково комиссын секретер Г. А. Персвалтоваа хунгалтын ябасар хонирхо-богди. 9 час байдалаар хун-галшадый гурбанай нэгэ ху-бинь дуугаа үгээн байба.

Н. БАДМАРИНЧИНОВ.

ХОРИ

Хори (телефоноор алтаба). Районной амжалта нотагай Со-ведүүдэй ба арадай судьдай хунгалта үнгэргэж хэрэгтэ ажалай эрхим бэлэгүүдтэй хү-рэгжэ эрээ. Илонгаа соххоуу-ртай агитпунктын үүдэн үр-гэнээр элигдэнхэй. «Нүүдэ хунгалшад, орожо хайрлэгтэй», «Коммунистууд болон парти-на бич хунгууд эбэршгүй, нэгдэлэй түлөө дуугаа нэгэн наналтайгаар үгээн гэгэн ур-лоозингууд үлэгдэнхэй хара-гданэ.

ССР Союзай Гүрэнэй гимназ хубалантайгаар эздэлжэ, хунгалшадый митингийн ху-рлээр хунгалта захалба. Хунгуулийн участогтай комиссын секретарь, Загастай участково больничын санитар-на фельдшер Светлана Ци-ренкова ба Валдановай хо-рлэдэнхэй.

Учстогтай нилээд эхэн юм. 1789 хүн спигсүүдэ оруулагданхэй. Тэрэ тоодо 14 залуу хунгалшад бии. Бүх-и.

СЭЛЭНГЭ

Тохой хууриной хүн зон бу-гай үглонэй 6 сэг болоодуй байхаа, Сэлэнгын заабарил-гын-техническ предпрятийн түб тээшэ субжаа захалба. Эндхи хунгуулийн 5-дхи учас-тогой агитпунктын үүдэн үр-гэнээр элигдэнхэй. «Нүүдэ хунгалшад, орожо хайрлэгтэй», «Коммунистууд болон парти-на бич хунгууд эбэршгүй, нэгдэлэй түлөө дуугаа нэгэн наналтайгаар үгээн гэгэн ур-лоозингууд үлэгдэнхэй хара-гданэ.

— Сэлэнгын районно Сове-дай 12, Загастай сомоной Советдай 40 депутат хунгал-ша болоно. Тэрэ тоодо, транс-портна предпрятийн жолоо-шон Л. Д. Калашников, ажа-хуудалай хэрэглэмжэ хангал-тын байшангай мастер-ободо-шон В. А. Федотова, Сэлэн-гын РПО-гой түрүүлгээш П. М. Болонес, транспортна предпрятийн директор С. Д. Рябов, заабарилгын-техничес-кэ предпрятийн слесарь

А. Д. РАДНЕВ

болон бусад ороно.

Хур жахаланта маршын аялга доро агитпункт руу хун-галшадэй ээлжтэ булг эб-тэйхээр алхан ороно.

— Хунгалта бүрин үедэ хүн зон нимэ эдэбхитэйгээр эржэ, дуугаа үгэдэггүй— гэж Светлана Циренкова на-да ханданаб.

— Тингэдэг даа, би өороо түрүүлгээш 1985 ондо хунгал-тай үнгэрэе юу абд даа. Хо-дол нимэрхүү байдаг. Хүн зо-ной хайндартай хунгалтада эрдэг. Иимэ замшал байр 30-аад онуудхаа эхитэй юм. Мэ-най сомоной гезэр дээр рес-публикын түрүүшын колхозууд нэгэн би болоһон бай-гаа. Заабарилгын-техническ предпрятийн түгэс мүн лэ. 1930 ондо республикада түрүү-шинхэ байгуулагданан Сэлэн-гын МТС-лээ эхитэй. Колхоз эхилдэсгээшд сооһоо Жам-бал Жамьянович Цоюев, Да-шидондок Жалсанович Жа-лов гэгшэд мүнөө ная холо гара-

ИВАЛГА

Районной амжалта хунгалта-тынаа участогууда үглонэй 6 сэгхаа хубарижа эхилэ.

Жэшээлхэдэ, «Сэлэнгэ» сов-хохой түб Колобин хууриной хү наалин формын коллек-тив хунгалтада бултанһаа урид эржэ, нотагай Соведуудай депутадуудай, арадай судья-нарай түлөө дуугаа үгэб. Тус коллектив хунгалтын үдэр бо-лотор байша онои хоход жэ-лэй түсбэе дүүргэлэн юм.

Совхохой үнийэй наалишан Н. Н. Игнатова үгэ холхэдэ: — Совет оройнойго эконо-мико болон соёлой хүгжилты хүрдөөлгын түлөө дуугаа үгэжэб,— гэж мэдүүлэб.

...Дээдэ-Ивалгын хунгуулийн участога үглонэй 6 сэгта эр-хэн хунгалшадый зүгөө по-сионер, дайнай ветеран Б. Б. Будаев үгэ хэлээб. Тэрэ эб найрамдалтай түлөө, совет гү-рэнэй эб найрамдалтаа потик-нын түлөө дуугаа үгэжэб гэж хэлээб. Тэрэшлэн ГПУ-гай хунгалшад Ж. Бадмаев, В. Рад-нев, Халуутын совхохой залуу хүдлэмришн Байр Буда-жов хунгуулийн участково комиссын гешүүдтэ баглаа эс-сэгүүдэ барюулаа.

Районнойнай Ошурково, Ка-леново, Красноарово хуури-нуудай хүн зон бусадһаа урид дуугаа үгэжэ дүүргэлэн бай-да.

Д. ДАШИМОЛОНОВ, КПСС-эй Ивалгын райкомой табагы даагша.

Мун лэ энэ совомодей Ба-ян-Голой хунгуулийн участогай хунгалшад арадай депутадууд-та кандидатүүдэй түлөө эдэб-хитэйгээр дуугаа үгэб.

Г. БАДМАЕВ, манай корр.

ТҮНХЭН

Районнойнай амжалта нота-гай Соведуудай, арадай судья-нарай хунгалтын үдэрнэ ажалай бэлэгүүдээр утгаба. Би-днээр хунгалтын үдэр боло-тор гурндаа хү худалдаха тө-лар хахад жэлэйгээ түсбэе 105 процент, маха худалдаха түсбэе 116 процент дүүргэ-

бди.

«Восточные Саяны» кол-газой амжалта энэ амжалта-да оройнгоо хубиты нилээд оруулан байха.

Тус колхозой Тархайрай учас-тогай хүн зон Соведуудай хунгалтада урма баяртай, эдэб-хитэйгээр эрээ. Ажалай ба дайнай ветеран Д. Ц. Улазов үглонэй 6 сэгта хунгалтада эрэгшэдэй зүгөө үгэ хэлээб:

— Арадай депутадуудай нотагай Соведуудай,

арадай судьянарай хунгалты ажалай бэлэгүүдээр утгажа байнабди. Энэмай эхэл хайлашартай. Би-днээр эрхим ажаллаара Эсэгэ оройнойго экономика болон оборонной бэхмүүлэхэ хэрэгтэ туһалнабди, эб найрамдалтай түлөө тэмсэлдэ хубитаа оруу-лабди. Тинхэмээ арбан хоор-дохи табан жэлэй хоёр жэлэй

түсбэе

Агуухэ Октябрьн 70 жэлэй ойн үдэр болотор дүү-ргэл, — гэжэ сугларгашадые уяраалба. Удаань колхозой эр-хын наалишад нэгэн Ирина Укоева үгэ хэлээ.

Манай райондо Соведууд-дай хунгалта хаа хаангүй эдэбхитэйгээр үнгэрбэ.

В. АФОНКИН, КПСС-эй райкомой секретарь.

ОКТЯБРЬСКА РАЙОН

Улаан-Удын Октябрьска рай-онной хунгуулийн 34-дхи учас-тогай үглонэй 6 сэгта хүн зон ороно эржэн байба.

Хунгуулийн участково комис-сын түрүүлгээш В. М. Гуляев хунгалтада нотагай Соведууд-дай, арадай судьянарай хун-галтын үдэрээр халуунаар амаршалаа, ажалай ба дей-най ветеран И. М. Орловто үгэ үгөө.

— Нотагай Соведуудай деп-утадуудай түлөө дуугаа үгэ-хэдэб и д нэр Эхэ оро-ноингоо саашааа улам түргэ-нээр халбаран хүгжээн тү-лөө оролдожо байһанаа гэр-шлэнбди. Оройнойго «соци-алиско-экономическа хүгжэл-ты хурдачлан, эб найрам-далы хангахэ талаар эсэмэ сүсэбгүй тэмсэл абуудалг тү-рэл партинага совет пра-вительствын политикны халуу-наар дэмжэнбди. Дайн да-нардай болохуйн тула бидэ саашааа ушөө хайнаар, үн-дэр бүтээсгэйгээр ажаллаха өшотойбди,— гэжэ үгэ хэлгэжэ мэдүүлэб. Тэрэнэй хэлээн үгэ-нүүд алыга ташалгаар утгаг-даба.

Улаан-Удын 612-дохи авто-транспортна ажахын жооло-шон Р. Д. Ахромович, пенси-онернүүд В. И. Буркин, З. И. Суранова, байрын гэрнүүдэе шлагалгын 8-дхи участогай секретарь Ю. П. Никитин болон бусад эгзэн түрүүлгээш би-летеньнүүдэе урна руу та-бия.

Хунгуулийн 34-дхи участок улаан туугуудеар, плакат болон

Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ Улаан-Удын нарин сэм-бын комбинатада ноһо илгалтын цехэй шарыры шалгалта-дай бригадир коммунист Мария Ивановна Дабасва хамта худалдаг хүчэрэйгөө, цехэйгээ мастер Валентина Ивановна Афанасьевагай түлөө дуугаа үгэжэ байна

БАРГАЖАН

Районнойнай хунгуулийн 22-аа участогуудай үглонэй 6 сэгта хунгалта эми гурим-тайгаар, олон хунгалшадый ха-бадалгайгаар эхилэб. Ара-дай депутадуудай Баян-Голой сомоной, Юбилейн посел-ково Соведуудай ажахынүд-тэ хунгалта илангааа эмхитэй-гээр эхилэб,— гэжэ Боржонан-райондо хунгалта үнгэргэжэ комиссын түрүүлгээш А. И. Поэджаа хоорэб.

Районной томо ажахынүддэй нэгэн Керл Марксын нэрэм-жэтэ колхозой гешүүд энэ үг-лөөгүүр эрхэлэн бодонхой, клуб соогоо үнгэргэдэлэн хун-галтада хүшэн, залуугүй эр-жэ, арадай депутадуудта кан-дидедаар дэбжүүлэгдэнхэй хү-бүүд, «басагадайгаа, арадай судьдай судьягай түлөө дуугаа үгэб.

— Ажахын паркомой «Фей-ртарь Б.Ж. Ш. Доржиев ми-

дэб

тинг нэгээдэ, түрүүлэн дуугаа үгээхэ эргэлшэй нэгэн—Со-циалиск Ажалай Герой, ажахын ахалага хонихон Д.Н. Б. Сун-даевта үгэ үгэб.

— Биднээр мүнөөдэр нота-гай Соведуудай депутадуудта кандидатүүдээр, арадай судья-нараар дэбжүүлэгдэнхэй баса-гад, хубуудынэгэ түлөө дуугаа үгээхэ байнабди. Энэ хунгалта хадаа манай ажабайдалда ш-нэхэн хубилгалтын эхи нээ-хэн партиин XXVII съездын хунгалта түрүүшын хунгалта болоно. Манай отарын хони-шод байгша ондо зуун эхэ хо-нингоо 130 хурга эбаха гэр-хэн уялгаа нэрээтэй түрээтэй. гөөр дүүргэб гэсэбди, — гэжэ Даши-Нима Буодиевич хэлээб, тэрэ гэр бүлөөрөө ур-на руу бюллетеньнүүдэе таби-на.

гшүүндэ

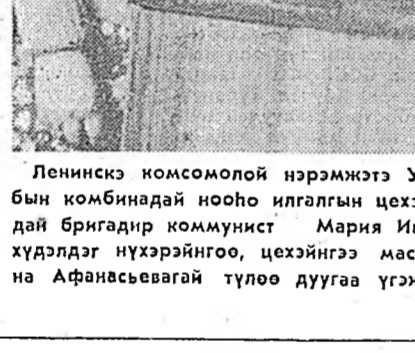
кандидатууд, 47-нинь комсомолууд, 127-нинь хүдэлмэришд, 115-нинь колхозчинүүд болоно.

Арадай депутадуудай рай-онно Соведэй эдэбхитэй депу-тадууд ажабан Торин Мари-ной заводой тракторна бри-гадын бригадир И. П. Голо-вин, Ленинэй нэрэмжэтэ кол-хозой Булагай МТС-е дагша А. Г. Югове, Эдэйн совхохой хүдлэмришэн Л. М. Попова, Эдэ станциин хүдлэмришгэ-ш О. Н. Гетманова гэгшэд райсоведтэ дахинаа хунгал-дан байна.

В. ШАРАПОВ, райгэскомой табагы даагша.

ПРУУНА

Улаан-Удын хунгалта хаба-ангалта түб. Энэшье хунгалта хабаангалта түб онсо илгаатай гэрим. Совет засагай өөр хэмжээ заргалтай, табанар гэжэ нүүрэнэ хайн ойлогдогби. ол хэбэ. 1943 ондо, баруун хундөөр шархатажа, ахамд гров элшэ гинууды ш гаха асуурууна

Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ Улаан-Удын нарин сэм-бын комбинатада ноһо илгалтын цехэй шарыры шалгалта-дай бригадир коммунист Мария Ивановна Дабасва хамта худалдаг хүчэрэйгөө, цехэйгээ мастер Валентина Ивановна Афанасьевагай түлөө дуугаа үгэжэ байна

ХОЙТО-БАЙГАЛ

Хойто-Байгалай районной амжалта КПСС-эй XXVII съез-дын, партиин ЦК-гай январин (1987 он) Пленумай шиндхээ-ринүүдэе хүн сэгэ, эршэтэ ажаллаара бэлүүлжэ байнах.

Нотагай Соведуудай, мүн арадай судьянарай хунгалтын үдэрнэ политическэ, ба ажалай эхэ дэбжэлтын ор-шон байдалда утгаба.

Хунгуулийн участогууд улаан туугуудеар, лозунгуудеар шэ-мэглэгдэнхэй. Ганса Северо-байкальскэ городто хунгуулийн 4-дохи участогай комиссын тү-рүүлгээш В. Н. Коронювский байрай митинг нэрээ, дайнай ба ажалай ветеран В. Н. Про-хоровто үгэ үгэб.

— Би Эсэгэ ороноо хамгаал-гын дайнда хабаадалса, Одер хүртээр фашистуудэе бута сохислошон хүм. Амга-лан тэбэн отгордой додо 42 жэлэй айнаубууды, ажалла-набди. Эхэ оромнай хүсэтэй бо-лоо, хүн зонной буудал байдал хайжараа. Партиин XXVII съез-дын түүхтэй шиндхээринүү-дье бэлүүлэн, дайн байлда-ной болохуйн тула бүри

ХЭЖЭНГЭ

«Первомайский» совхохой түб—Эрхүүгэй хууриной со-вохой байхан соо үглонэй 5 час 30 минутада хүн зон дуу-рэн сугларалд байгаа. Совхо-хой партиин комитетэй сек-ретерин үүргэ дүүргэжэ бай-нон Ц. Б. Золотос тэбэр 6 ча-ста хунгалтада зориулагданан митинг нээжэ, сугларгашадые хайндэрээр халуунаар амар-шалаа.

Сугларгашадый дундһаа партиин гешүүн, ажалай вете-ран Г.Х. Шадаров хунгалтын эхилхэе эгзэл түрүүлэн тэм-дэглэжэ:

ЭЭДЭ

Байгша ондо нотагай Сове-дуудай, арадай судьянарай хунгалта үдэр жэлнүүдэйгээр үнгэргэжэ байна. Районнойнай бүхн хун-галшадый 69 процентын гэгэ-гү, али 21668 хүнэй 15047-нойн үглонэй 10 часта дуугаа үгөөд байхан ушар энэ хэлээшье мин гэршлэн. Тинхэмээ Дээдэ-Тори, Улаер, Цагаатай, Тасар-хай нотагуудта энэ үедэ хун-галта дүүрээд байгаа.

Ушөөтэйн совомодей харь-яата гезэр дээр оршодог Ца-гаатай нотагай ажалуугша үн-

дэб

дэр наһатай Цирен-Доржо Сосорович Балданова ардай депутадуудай болон судьягай түлөө дуугаа эгзэл түрүүлэн үгээхэ гэжэ эрээ. Нүүхэр Бал-данов бюллетеньнүүдэе баряад байхадаа, үгэ абажа, иимгэж хэлээб: «Нүүдэ, мүнөө бидэ арагай хайн хайхан сагта ажа-хууна гэсэбди. Манай гүрэн-эй эрхэтэй хубаадахагүй асуудал гэжэ үгы. Юрын хү-нүүд лэ гүрэн түрээс хүтэлбэ-рилжэ, засагай зургаануудта хабаадана ха юм. Иимэ эхэ эр-гэхтэй, иимэ жергалтай хүн дэл-хэдэ хаана байна даа? Үгы бшуу. Тинхэмээ дайн дээр болонгүй, ажабайдалтай бүри хайхан болохын болтогой!»

Тэрэнэй нүүлээр нотагай тү-рүүшын комсомолка мүнөө-нонсид байхан С.Б. Б. Цингун-новса үгэ хэлээдэ, залуушын хэл эхэ, эсэгингэ хайн хайхан зашалнууды нэрээтэй түрээ-тэйгээр абажа ажабын хүсэ-лэн байна.

Районной сомоной, сельскэ Соведуудай депутадуудта кан-дидедаар дэбжүүлэгдэнхэй 450 хүн бурдалда абаха нэн. Тэ-дэнхэйнай 252-нын түрүүлш-хизэ хунгалдахаа байхан хү-нүүд, 180-нинь эхэнэрнүүд, 205-нинь партиин гешүүд ба

дэб

дэбшыхн түлөө дуугаа үгэнэб, — гэжэ хэлээн байна.

Ажалай ветеран Е. С. Бо-роева үгэ абахада, түрүүлшын хизэ хунгалшаа байхан залуу гурбание эхэ эрхэтэй боло-ноорн дашараамуудан амар-шалаа. Нотагай Соведэй зүг-лөө залуу хунгалтада дүр-сэ халай бэлэгүүдэ барюулагда-ба.

Районной Доодо-Худан, Ин-ноктентьево, Леонково хуури-нуудта болоһон хунгалта үг-лөөнэй 9 час 30 минутада дүү-рээд байгаа.

Хунгуулийн Красноярска 9-дхи участога Хэжэнгын сов-хохой үхэрш Н. И. Иванов түрүүлжэ хунгалтан байна. Пар-тийн гешүүн хүхэр Иванов суг-

Ц. БАТҮЕВ,

районной райкомой табагы даагша.

ХАНОЙ. СРВ-гэй найма-

дахн зарлалай национальна суглаанай түрүүлшын сессии эхилэ болон үнгэрэб. Тэрэнэй хабаадалгад СРВ-гэй Гүрэнэй Советэй засагай хү-тэлбэрилхн бусад суглаанууд-тай шон бүридэлдэе хунгалба. Хэлэ хэлэн шухала асуудал-нууды шиндхээб.

Вьетнамай дотодин болон гададайн политикны бэлүүл-гээд республикын гүрэнэй хуралдаан худалмэрини олол аргаууды шондэхээ хараа шугам харааллан байгаа. Энэ хараа шугамы бэлүүлгээд, бэрхшээлүүдэе даалгаха, социально-экономическа бай-далы тогтоинжууулагда ба найрагшугада шугулалгээд үндэстэн абууданууды бэлүүлжэ талаар эхэ харюу-салга национальна суглаан-да олгодоно.

Съездын нүүлээр захир-гаанай аширардые шэнээр эмхидхэлгээд ба кадрүүдэе шэнээр яраан табигдаа парти эхэ аширалаа ханду-ула. Национальна суглаанда үнэгэрэгдэнхэй хунгалтанууд оройной политическэ эхэ үйлэ хэрэг болоно. Ашаг үрээтэй захиргаанай ашартай байгуу-лжа гэшье мүнөөнэй револю-цион шатын эрилта мүн. Партия, мүн түршөлшэн гүр-энэй бүхн апаратад гурим, журам тогтоолол, бүхн об-щество-дотор гурим тогтоо-лол болохо.

СРВ-гэй НАЦИОНАЛЬНА СУГЛААНАЙ СЕССИ

гэдэхэ ба бэхмүүлжэ гэшье захиргаанай ашаг урые дэ-нхшүүлхын тула эхэ удаа шанартай эрхэ нүүсэл мүн. Энэмай политическэ болон экономика бодомжолол-гы виедэхээ шухала асуудал-нууд болоно, гээд үгэ хэлгэжэ онсолон тэмдэглээб. Хунгал-шадый холбоо бариса үр-гэдэхээ гэшье дундаг бүхн-ийн улга. Олоно мэдээсхэ-лядааны үргэдэхэ, гүрэн-нэе залан хүтэлбэрилгээд айнашадый бодото дээрэ хабаадалгы туйлажа болохо.

Ажахы эрхилэлтын олол аргаууды шэнэхэдэ, соци-алиск ажахын тоосоондо оролгы бэлүүлжэ гэшье манай шухалын шухала зо-рилгоудай нэгэнини мүн. Энэ худалмэрини шугалнууд ННВ-гэй ЦК-гай хоёрдохи пленум дээрэ тодорхойлог-дон байгаа. Гэбшье тэдэ-нини бүри эли тодо болгохо хэрэгтэй.

Наяшаг аябанай хэрэгээр Советскэ Союзда ошожо эр-хэнхэй.

ТАСС

ХИЛЫН СААНААНА

СР-эй СОЁЛОЙ ҮДЭРНҮҮД

Арадай уран гартанай бүтээ-лэн зүйлүүд, гараар нэхэг-дэнэн үзэб; ба түржэн хибэ-сүүд. Прибалтийн респу-бликануудта бүтээгдэнэн хуба голболтонуд, хойто зүгай ара-дуудай модо ба ала ниллэжэ хэһэн бүтээлүүд, матреш.

конууд выставкэнүүдтэ хар-руулагданан байна. ТАСС-эй ССР Союзай Гүрэнэй анал-демическэ Еха тайгай со-листуудай концертүүд соё-лой үдэрнүүдэй ёһотой шэ-мэ болоо. Грузин хатарша-дай, Украинин, Молдавийн, Белоруссин хатаршадый хайн дуранай коллективүү-дэй хабаадалгай концерн-үүдэе харагшад бахархан угтанан байна.

Реклингухаузенай магн-стралдай түлөөлэгшэ Фред Энххард ТАСС-эй нэрэ-слондоттэй хоёрлолхэлөө ССР-эй соёлой үдэрнүүд эхэ хонирхон үсэхээб, амжал-татайгаар үнгэрбэ гээд тэм-дэглээнэ. ФРГ-гай болон Со-ветскэ Союзай хоорондох холбоо барисаа саашаан ху-гжөөхэ хэрэгтэ энэ үйлэ хэрэгтэй эхэ хубита болохо байһанын сохом, гэжэ тэрэ олонон заагаа.

ДАНИЭЛЬ ОРТЕГЫН

Эдэ үдэрнүүдтэ хууриин тохсонүүдтэ, волюнтууд болон үсэднүүдтэ арадай за-сагай нотагай зургаануудта, национальна эбэрлэгшын та-лаар комиссинуудта хунгал-танууд үнгэрэгдэнэ. Хүн зон тэдэнээ эдэбхитэйгээр хабаадана. Арад зонной тала-дай оройной зобсолгоошд нэгдэлнүүдэй команистүүд бусад кандидат мүн хамта хүтэлбэрилхн ашуудта дэбжүүлэгдэнэ.

Эдэ үдэрнүүдтэ хууриин тохсонүүдтэ, волюнтууд болон үсэднүүдтэ арадай за-сагай нотагай зургаануудта, национальна эбэрлэгшын та-лаар комиссинуудта хунгал-танууд үнгэрэгдэнэ. Хүн зон тэдэнээ эдэбхитэйгээр хабаадана. Арад зонной тала-дай оройной зобсолгоошд нэгдэлнүүдэй команистүүд бусад кандидат мүн хамта хүтэлбэрилхн ашуудта дэбжүүлэгдэнэ.

Эдэ үдэрнүүдтэ хууриин тохсонүүдтэ, волюнтууд болон үсэднүүдтэ арадай за-сагай нотагай зургаануудта, национальна эбэрлэгшын та-лаар комиссинуудта хунгал-танууд үнгэрэгдэнэ. Хүн зон тэдэнээ эдэбхитэйгээр хабаадана. Арад зонной тала-дай оройной зобсолгоошд нэгдэлнүүдэй команистүүд бусад кандидат мүн хамта хүтэлбэрилхн ашуудта дэбжүүлэгдэнэ.

ЭЛЬГЭЭН БЭШЭГ

гэй ба дэмжэлхын бүлэгий оройной хүтэлбэрилхн эдэ-элыгээб.

1983 оной январда Кон-тадорскэ бүлэгий байгуула-данан сагнаа хойшо Никка-рагай политическэ хоорлэ-дэхэ үлэхэсөөрнүн эр-

ХАН

хын хэм хэмжээнүүдэе хүн-дэлэгдэхэ үндэһэлдэг эб най-рамдалта ажал абуулышье эхилхэ гэгэе документ соо хэлэгдэнэ. Мүнөө Конта-дорскэ хэрэг Тубой Амери-кэдэ үнэн үгэ, бата эб най-рамдал хангахэ хэрэгтэй шиндхэхэ удаа шанартай байна.

Улаасхоордын

шархууд байдалы хуаруулга да а, идэрна дайнай аюулые зай-суулагда, бүхн дэлхэй дээрэ айгалтан тайбан ба аюулгүй байдал бэхмүүлгээд шугул-гээд Советскэ Союзай эб найрамдалта хүсэлнүүдэе Вьетнамай коммунистууд болон арад зон сүм дэмжээд гэжэ КПВ-гэй ЦК-гай Генерал секретарь модүүлэе Азини болон Номгон дайнай орондохой райониёе амгалан тайбан байдалтай зоно болго-хо бодолы бодото дээрэн бэлүүлхын түлөө СССР СРВ хоёр асуудла тэмсэнэ. Камучини асуудалые поли-тическэ арга хэрэгсэлүүдээр шиндхээ. Хинтадай харисаа холбоогоо хайжаруулаа. эрмэлзлэтэй байһанаа Вьет-

НАЙНДЭРТӨӨ УРИНАБДИ

Манай корреспондент Баргаанай районийн Карл Маркс нэрэмжит коллежийн түүрүүлшээ Лев Будажановийн хоорлодоо. Түүрүүлшээ хэсрессе уншагдай анхаралда дурдана.

Агуу Октябрийн 70 жилийн үрдэлээр Карл Марксын нэрэмжит коллеж 60 жилийн гэрээтэй түүрүүлшээ баргаанай районийн Карл Маркс нэрэмжит коллежийн түүрүүлшээ Лев Будажановийн хоорлодоо. Түүрүүлшээ хэсрессе уншагдай анхаралда дурдана.

олон хүүбүд ами наһаа аздаа хэн.

Түүрүүлшээ коммунарнуудай, түүрүүлшээ болон удирднуудай алдартуу элэ заншалнуудыг мүнөө чим колхознууд нинганаар сахидга арбадхаха ябадаг. Нүүрэй элэнууд элэ колхоз экономоодоо элэ хубилалтанууд боложо байнхай. Гансашы колхозойнгоо бэш, харин бүх республикынгаа эрчим бэрх тарашадай, малшад түүрү дүй дүршэлые нэбтэрүүлнэй ашаар нүүрэй элэнуудтэ гэрнэй тусбтэ даабаринууд амжалтатгайгаар дүүргэгдэнэ. Агууех Октябрийн ой багар жэлдэш тусбтэ тэйн жэлэй хоёрдох жэлэй дааба-

дэти хүүбүд — колхоздо ондо ондоо элэнуудтэ худлэн манай колхозой ветеранууд, мэргэжлэдэ, партины, ажажын хүтэбэрлэгшэд, мүн тэрээрлэн Баян-Голдот түүрүүлшээ коммунарнуудай үхнүүд, ашаар гушанар найндэртэймн эрхэ бээ гэнэ хүлээнэбди.

Энэл үдэр манай тосхондо спортшана эхэ найндэртэ — сурхарбан болохо. СССР-эй спортын 16 мастер Баян-Голдот урлан гарамхай. Дэлэж, Европун ба оройн чемпион Борис Будажанов, мэдээж спортсменүүд Дашинма Эрдэнэеве, Василий Гармаеве, бусад олон нотагаарнаа найндэртэ хүлээнэбди.

Манай колхозыо хүжөөх хэрэгтэ хубитая оруулан бүх хүнүүдые баянголойхид наһаа ябадаг, тинимээш 60 жэлэйгээ найндэртэ урина.

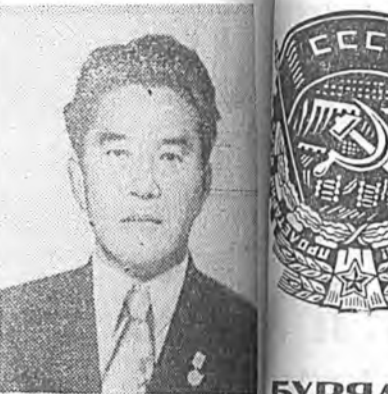
С.Д. Д. БУДАЖАПОВ

РСФСР-эй арадай артист, Буряад АССР-эй республиканыка шангай лауреат, мэргэжлэдэ театрална искусствын түүрү уран бэлтгэнэй нэгэн Содном-Дагба Дешимпаловийн Будажанов ойро зуура худордоо үбэлшэнэй хүнүүдэр 1987 оной июнийн 21-дэ наһа бараба.

С.Д. Д. Будажанов 1934 ондо Эрдэнэ районийн Дээд Тогори тосхондо түрэн байгаа. 1953 ондо Ленинградий гэрнэй Островский нэрэмжит театрална институт дүүргэдэ, Х. Намсараевий нэрэмжит гэрнэй буряад драмын театрай актёр болоо хэн. Түрэлшин эхэ бэлтгэй байхан дээрээш тэрү уданшегүй республикын драматическа түүрү артистүүдэй тоодо ороо хэн.

Бусад жүжгүүдэд тэдэни дундаа оролоно. С.Д. Д. Будажанов «Улахан пулагдай улаангирмажин гэнэ хүжээтэ режиссерой бэлг шадбары гүйсэд хурсаар тодорж, тэрэ Буряад республиканыка шангай лауреадай нэрэ эргээдэ хүртөө хэн.

1975 оной 1986 он болотор С.Д. Д. Будажанов Буряад гэрнэй Ленинэй орденот оперо болон бэлэдэ академическ театрай ахамд режиссероо худлоо. Оройдо болон гададын жүжгээтэ классикын эхэ хэмээхэй жүжгүүдэ — Д. Вердинн «Дон Карлос», «Отелло», «Антилла», Дж. Пуччинини «Тоска», А. Холмивойн «Оптимистическ трагедия», Б. Ямпилловий «Нюдео харалга» ба «Улэһоо хүстэй» гэнэ оперо-нүүдые тэрэ эйдэ табиан юм.

С.Д. Д. Будажанов олон жилийн нүүдые зориула. Театрална болон жүжгээтэ искусствые хүжөөх талаар эхэ габьяатай байһан түүрү С.Д. Д. Будажанов олон мотануудаар хүндэлгэнэ.

Манай сүлөө саг

Республикын ипподром дээрэ моридой урилдаа болон гэрнэй хойнохо жолоодоо дараан хатаран бутон азаргын шнэ хэмээхэдээ нүүрэй шарбад, ургашаа шуумайханг оро хэн. Энэнь 800—1000 тухай зайна эхлээ юм. Тингээ Трелеза, Манголина гүнүүдые ахиһаар ахижа харбагдаһан голдолоо урдэн ороодхин. Харин бүри урда түүрүүлээ ябан Транзиэне хүсхэ аргагүд, зайгаа 3 минута 08 секунд соо гаталжа, хоёрдох хуури ээлжэ. Түүрүлн эрлэн Транзит зайгаа 2 минута 57,2 секунда соо гаталһан байба. Эдэ

«ХАЗААР ДАРАМААР МОРИН ЮМ ДАА...»

моридые уригдаш Н. В. Кузнецов С. А. Балданов хоёр жолоодоо юм. Түүрүүлшээ урилдаһан залуу моридые найн хатарша хүлэгүүд болоһон тула баан дүршээтэй уригдаш хэрэгтэй гээшээ. Ипподромой моридые уригдаш залуушууд дунда нэгдэх, хоёрдох категориин разрядтай мори уригдаш олон юм.

Удаахи ээлжэндэ дунда налатай моридой урилдаа мун лэ һонирхол татаа. 1200 метрэй зайд уригдашад дундаһа мори уригдаш С. Деулин, С. Москвин, А. Екимовский гэгшэдэй жолоодоһон Бобозик, Фар-Илп, Растрата морид нүүр дараһаар урилдаа даагаа дүүргэж, сугларгашадые бахсуулна. Эдэ гурбан зайгаа 1,37,5—1,38,0 секунда соо гаталжа эрхэ ха юм. Мун 1600 метрэй зайд урилдаа болон С. Деулин, Эндэ Зегердин, районий Хурбан туршагай-иппидрин ажажын морид Пугромушка, Капрал, Рапира, Мунтс районий «Гигант» колхозой Гепад, Мухар-Шэбэрэй, Хөгөөт районий Ритуал, Избранник түүрүүлш гурбан хуури ээлжээше наа (түүрүүлш ээлжэндэ урилдаһан морид) урда жэлүүдтэ харуулан сөгье һажаруулжа шадаггүй. Харин хоёрдох ээлжэндэ табигдаһан морид Н. В. Кузнецов, И. В. Акулова жолоодоһон. Пурга гурбан 400 метрэй зайо 0,40 секунда соо гаталһан, түүрүүлш ябана, Хойноһонь Капризняя, Вегетация, Долина гүнүүд хубаридаһаар трибунын захар гараба. Эндэ Харитонов, Мансараев, Галсанов гэгшэдэй жолоодоһон морид түүрүүлээ гэдэ ябаны мориндой хойноһоо тоорло бурьлоһон шуумайдаһаа даа, Абанаар Манзановагай жолоодоһон Вегетация

Пурга мориде ахижа гараба гэрн гэгшээ, тэрэнэй хойноһоо хатаржа ябаһан Капризняя Долина хоёр эрхилмэгшэдтэ жолоодоо архаар бэш — харын голдирүү үнэгэрмессороо уригдаш үсэд түргэн гэршаба. Тинг нүүлшин 400 метрэй тэмдэгтэ Долина, Капризняя хоёрые жолоодоһон Галсанов, Харитонов гэгшэд моридойнгоо хатарые улам түргэжээ ороно. Эндэ Галсановай жолоодоһон Долина нүүгөөдээ нэгэ, хоёр алхамар уридажа, зайгаа 2 минута 46 секунда соо гаталжа, түүрү нүүрида гараба. Харин Харитоновой, Манзановагай жолоодоһон морид зайгаа 2,46,1—2,53,8 секунда соо гаталжа, удаахи хоёр хуури ээлжэ, удаахи хоёр хуури ээлжэ баатай болоно. Эндэ урилдаһан моридоо Долина, Капризняя хоёр ульгамар хатар

даг байһаараа онсо шалгараа гээд тэмдэглэе.

Урилдаһан хуури ипподромой талмай дээр түүрүүлшээ дабалагатайгаар моридые харайлаха мурьсоон эхлээ, сугларгашад ахиһал хатарна. Бусаднаа түүрүүлш хоёрдох разрядтай Вика Кочетова Бербер мореор бэрхшээлүүдые харайлаха гараба. Гоё һейхан бэтег моринны ээлжэндэ үгэ дууламгайгаар бүхэ найман хаалта унагангүйгөөр харайжа гэршада. 1 минута 6 секунда соо даабария дүүргэбэ. Удаахи ээлжэндэ Саша Разницын, Саша Екимовский, Андрей Залухляк гэгшэдэй жолоодоһон морид бүхэ хаалтануудые алдүүгүйгөөр дабажа, хубүүдэй спортын гурбадхи разрядтай норматив дүүргэбэ. Тингээ бүхэ хаалтанууды алдүүгүйгөөр, 0,58,5 секунда соо гаталһан Екимовский түүрү хуури ээлжэ. Хоёрдох гурбадхи хууригүүдые Саша Разницын, Андрей Залухляк гэгшэд ээлжэ.

— Моридые уригдаха манай спортын гургуулыда хотын һуралсалай газарнуудһаа олси хубүүд, басагад өсөөдэ. Зүүр биднэр дээнэрые шэлэн абахада, тэдэни мориндоо хэр ээрэ дуретай, дүрэ шадабаряар ямар байһынь харвада абана гээшээбди. Мунөө 70-аад басагад, хубүүд спортын гургуулыда абтанхай, моридой зан абыратай тэнилсажа, тэдэнэ унажа, һуралсал һорилго гаража байнхай, — гэж тэдэнэй тренер О. В. Вислов хоорэнэ.

УРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Урилдаһан зүрэ дээрэ. 2. Саша Разницын мурьсоонэй урда. **Б. ЦЫРЕМПИЛОВ,** Авторай фото.

Мунгэн медальда хүртэбэ

Дүрэ булалдалтын барилдаггаар СССР-эй түүрү хуури ээлжын түүрү 43-дах мурьсоон Воронеж хотын «Юбилейный» гэжэ спортын байшан соо болобо. Бүхэ шахуу союзна республиканыдай 200 гаран барилдаһан энэ эхэ мурьсоонд хабадан байгаа. Буряадай АССР-эй 8 барилдаһан, тусхайбал, уласхоорондын классай спортын ма-

стернууд С. Замбалов, Б. Будажанов, СССР-эй спортын мастернууд Л. Айсуев, А. Матюнов, В. Миланов, Д. Халтанов, А. Мархаев, С. Пашинский гэгшэд Россин Федерациян суглуулгад командын бурилдэд оруулагдажа, хабаа туршаба. Манай командаһаа СССР-эй болон Европун урдын чемпион, уласхоорондын классай спортын мастер Борис Будажанов (Улаан-Удын гаринзон) 68 килограммай шүгүртэн соһоо түүрү ээлжэй мурьсоонд гаража, нэдондоо жэлэй Европун чемпион Абдуга Мегомедовтай («Красноярск») уулзаһан байгаа. Тингээ Б. Будажанов, С. Замбалов, Б. Будажанов, СССР-эй спортын мастернууд Л. Айсуев, А. Матюнов, В. Миланов, Д. Халтанов, А. Мархаев, С. Пашинский гэгшэд Россин Федерациян суглуулгад командын бурилдэд оруулагдажа, хабаа туршаба.

Манай командаһаа СССР-эй болон Европун урдын чемпион, уласхоорондын классай спортын мастер Борис Будажанов (Улаан-Удын гаринзон) 68 килограммай шүгүртэн соһоо түүрү ээлжэй мурьсоонд гаража, нэдондоо жэлэй Европун чемпион Абдуга Мегомедовтай («Красноярск») уулзаһан байгаа. Тингээ Б. Будажанов, С. Замбалов, Б. Будажанов, СССР-эй спортын мастернууд Л. Айсуев, А. Матюнов, В. Миланов, Д. Халтанов, А. Мархаев, С. Пашинский гэгшэд Россин Федерациян суглуулгад командын бурилдэд оруулагдажа, хабаа туршаба.

Товшохоноор

БОКС. Эдиршүүлэй бүхэсоюзна хоёрдох наядануудай түгээхэй мурьсоонд хабадан урилдаһан Улаан-Удын гэгшэд интернат хурууныин 9-дхи классай уригдаш, спортын мастра кандидат Игорь Дамбаев эдэ үдэрүүдтэ Москвада һорилго бэлдэх хэжэ байна. Республикын хуурадай спортын гургуулын ахалгаша тренер С. Д. Банзарэвчид хурун һорид эрц бөкөөр уригдашад дундаһа РСФСР-эй чемпион болоһон, республикын түүрү хуури ээлжын түүрү мурьсоонд хэдэ дахин шалгарһан байха юм.

ХУНГЭН АТЛЕТИК. РСФСР-эй оло дахин чемпион Александр Пугачевскийн дурасхалдэ зориулагдаһан мурьсоонд һаяхан Ярославль хотодо болодо, хэдэ союзна республикын суглуулгад командануудай гэгшэд хабадан байгаа. Манай республикын түүлшээдэй уласхоорондын классай спортын мастер Павел Яковлев, спортын маструуд Ирина Зайцева, Геннадий Темников, Владимир Шевляков, Юрий Федоров гэгшэд РСФСР-эй командоо оруулагдажа, энэ заншалта наадаһа хабадан байгаа. Тингээ П. Яковлев 1500 метрэй 3 минута 40,3 секунда соо гаталжа, илалта туйлаба. Г. Темников 5000 метрэй 13 минута 49,7 секунда соо гаталжа, шалгарһан байха юм. И. Зайцева 800 метрэй зайд дүрбэдхи хуурида гараба. «Вечерняя Москва» газетын шонда хүртэһэн түүрү бүхэсоюзна мурьсоон оройнхойн нислэй хотодо болобо. 4х400 метрэй эстафетэ дамжуулгатай урилдаһанда СССР-эй Збэс-тэ хүснүүдэй суглуулгад командын хөндөмө илалта туйлаба. Нотагайнын хубүүн — спортын мастер Александр Медведев энэ илалтада эхэ хубитая оруулан байна.

Эрхим дун харуулаа

Агууех Октябрийн 70 жэлэй ойдо зориулагдаһан «Бейкальские зори» гэнэ эдир шатаршад дунда эхлэн мурьсоон дүрбээ. Мурьсоонд хабадан эдэр соһоо Томск хотын командын гэгшүүд нүүр дун хамта 42 очконой боло. Манай шатаршад нэгдэх команд 34 очконой, хоёрдох хуури ээлжээ. Эдэр хуулушын хоёр уулзагдажа Прокловскийн, Хабаровскийн команданууды 4,5:1,5 гэгшэ тоонтоо шүүһэн юм. Благоवेशенскийн шатаршад гурбадхи хуурида гараа. Мурьсоонд

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгдэх хуудаһанда КПСС-эй XXVII съездын шидэ хэбэрлүүдые бэлдүүлхын түүлшээ — мэдээлэлүүдэй суглуулбар. Республика доторнай политическ болон ажал эдэхэ үхүүхэй орон байдалда Советүүдэй шунгэнтэ бол очконой байдал — «Олон манда аятай» оккупиртон — Александровийн корреспондент. «Ено заншал ба шнэ эрлэнүүд» — В. Бадмаевай мэдээлэл. «Худалээр шидээтэ поселогто болон

Сонхир эхрэн

Нэгдэх хуудаһанда Москва, 8.00 — Угловэй заряда. Мультифильм. Хүжгэм. 8.30 — Время. 9.15 — В. И. Ленин. Ажамбадалайн хуудаһанууд. «Вступая в XX век. 1893—1900 год» — олон сериэти фильм. «Пробил час». 1-дхи фильм. 10.20 — «Восхождение» — уран найханай фильм. 12.05 — Шэнэ Нонин (12.10 хүртээ). 17.00 — Шэнэ Нонин. 17.15 — «Хуули мэдэх гүш» Улаан-Уд. 18.05 — Киночерч. 18.30 — Байгал.

Хөрдөхи программа

Москва, 9.00 — Угловэй гимнастика. 9.20 — Эгэшэ Аунэр Кынышуд, В. Каресенко гэгшэдэй ансамбль дуураа. 9.40 — «Будильник». 10.10 — «Баримата фильм». 10.30 — «Кышымовская горница». 11.05 — «Шатарай хуруу». 11.35 — Француз хэлэн. 12.05 «Утро вечера мудренее» — уран найханай фильм. 13.10 — Мультифильм. 13.40 — «Михаил Шолохов» — баримата фильм. 14.30 — «Зеленый остров» — уран найханай фильм. 24.00 — А. Вивальди. «Глория». Хоорой болон оркестрай солистнуудай гүйсээхэ кантата.

Хөрдөхи программа

Москва, 9.00 — Угловэй гимнастика. 9.20 — Эгэшэ Аунэр Кынышуд, В. Каресенко гэгшэдэй ансамбль дуураа. 9.40 — «Будильник». 10.10 — «Баримата фильм». 10.30 — «Кышымовская горница». 11.05 — «Шатарай хуруу». 11.35 — Француз хэлэн. 12.05 «Утро вечера мудренее» — уран найханай фильм. 13.10 — Мультифильм. 13.40 — «Михаил Шолохов» — баримата фильм. 14.30 — «Зеленый остров» — уран найханай фильм. 24.00 — А. Вивальди. «Глория». Хоорой болон оркестрай солистнуудай гүйсээхэ кантата.

Манай адрес, телефонууд:

индекс 67000

Улаан-Удэ, ул. Каландаршвилн.

23, редактор — 2-50-96, приемная — 2-54-54, зам. редактора — 2-50-52, секретариат — 2-66-76; отделы: партийной жизни — 2-60-91, пропаганда — 2-56-23,ประชาสัมพันธ์ — 2-61-35, сельского хозяйства — 2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта — 2-69-58, информация — 2-34-05, переводов — 2-54-93, писем и сельской — 2-67-81, корректорская — 2-33-61, выслыкающие — 2-35-95, собственныи — 35-73, п. Хоринск — 55-6-99.

«САГ ЭЭБЭР»

Эдэл эдэ үдэр дунда эхлэн хатаржа наһоно хубилгалтын агаарын түүрүлшээ хуури ээлжээтэ уригдаһан моридые уригдаш олон юм. Тингээ Трелеза, Манголина гүнүүдые ахиһаар ахижа харбагдаһан голдолоо урдэн ороодхин. Харин бүри урда түүрүүлээ ябан Транзиэне хүсхэ аргагүд, зайгаа 3 минута 08 секунд соо гаталжа, хоёрдох хуури ээлжэ. Түүрүлн эрлэн Транзит зайгаа 2 минута 57,2 секунда соо гаталһан байба. Эдэ

Уласхоорондын шөнжөлөл

ЯДЕРНА ЗЭБСЭГ ГАРГАЛГЫЕ ВОЛЮУЛХА

Ядерна зэбсэгүүдые эхээр бүтэн гаргалгые болуулхын түүлшээ Советск Союзай жэлээтэ жэл бүхэндэ элэн сэхээр абыратан байдаг хуурида үдэрүүд ионнын календар дотор би. Ядерна дайны аюулые зансуулга тухай СССР ба США хоёрой хоорондо баталгадан элэсэндэ 1972 оной июнийн 22-то Вашингтондо гар табидаһан. «Ядерна дайны аюулаха арадууды зансуулхын тулада өөрһөнөө дундадаа бүхэ юм сүм эхээ, эсэстэй эсэстэ хүн түрэлтэй ажабайдалда тинимэ аюулай тохолоодоо арга боломжые усадаха хүсэл эрмэлзлэһэн хүтэлбэри болгон, Советск Союз табан жэлэй саба, 1982 оной июнийн 15-та Ядерна зэбсэг түүрүн хэрэгтэйгэй гэгшэ уялга бээ дээрэ дажа байнхай.

Нэгэн талаһаа хэгшэнэй энэ айкабар шухала уялгые бүхэ дэлхэйн хүн зон алгаа ташан ургаа бэйлэй. ССРС-эй энэ шидэ хэбэрлин хуурида ядерна бусад гэрнүүдэй, нэн түүрүн Холбоото Штатуудай зүгһоо һайшан дэмжэлэн алхамууд хэгшээ гэжэ хүнүүд хүлээнэй байха юм. «Ядерна дайны аюулые зансуулга ба «ядерна зэбсэг хэрэгтэй» абадые усадаха тэдэни политикын үг зорилго мүн» гээд 1973 ондо баталһан абыратан совет-америца хэлсэн дотор эли тодор бэлдэгдэнэй. Энэ документай зохиудуулан, тэдэни харилсаанууды муухдажа боломо ушаралай би болохо абадые уридалан һаргын зайсуула, хоёр талын хоорондо ба бусад оронудай ядерна дай һүжрөөжэ боломо ушар шалтануудые усадаһын тулада сэргэй уришлалдэ зайсан гараха гэжэ Советск Союз ба Холбоото Штатууд үгээ ойголоһон байгаа.

Бусад оронудай баталгадан догвор болон хэлсэнүүдэй талаар, мун нэгэн талаһаа абыратан уялгануудтай мун эхэ байһана Советск Союз уласхоорондын баталгада бодото бүхэ ажал абуулагда махч элэрхилэн харуула. Энэ хэрэгтэ манай оройн социализ бүхэ хани хүснээтэй аха дүү оной дэмжэлдэ түшэлжэ. Тэрэнэ дэнэ бодото гэршэ болохо һүүлэй уеын ушарал юуб гээдэ, «Варшавска Договортэ хабадаг гэрнүүдэй сэргэй доктрина тухай» Берлиндэ гар табидаһан документ болоно. Ямаршы эрхэ байдалтай тохолодо бошо, ямар нэгэ гурнэдэ довтолгогүй, ядерна зэбсэг хэрэгтэй хэрэгтэйгэй гээд тэрэ документ дотор элэн үндэр уялгалтадай үгөөр мэдүүлжэ хэгшэнэй байна.

США ба НАТО бүхэдоо энэ мэдүүлгэдэ харюу уялганууд мунөө болотор аниргүй байнхай. Тинимэ байхан ойгосотой, юуб гээдэ, Атлантикын бүлгэлээтэй хараа бодол тэд ондоо ха юм. НАТО ядерна сохило түүрүүлн хээ хүсэл эрмэлзлээ арасагүй, арасыне хүснээшөөгүй.

Договорой өһөөр өөр дээрэ дажа абыратан уялганууда Холбоото Штатуудай гэршэ үргэлжэ эбдэлжэ байдаг ушар НАТО гай тэрэ хүсэл эрмэлзлэй бодото гэршэ болоно. 1979 оной июнийн 18-та Венэдэ гар табидаһан ОСВ-2 гэдэг догвор хада ядерна бүү зэбсэгүүдые эхээр бүтэн гаргалга болуулаха талаар хүн түрэлтэй

бэлүүлжэ зорилгонууды шидэлдэ гэршэ үргэлжэ эбдэлжэ гээд бэйлэй дээр сэргээгдэнэй. Энэ догворот Россиян захирган ямарха хамта гээшээ. Вашингтон элэ догворот эрлэнүүдые дүрмүргүй ядерна зэбсэгүүдэй талаар тогтоогдоһон тэнсууринууды эбдэхэ хада. Энэ документай асери эхэ туйлалтэй юуб байгаб гээдэ, аюулыг эли тэгшэ байдалы ба хоёр талын хүснүүдэй тэнсуурине ялга наринаар тогтоолһон гээд гуримда бусад дээрэ СССР ба США хоёрой хоорондоо сэргэй-стратегическ хүснүүдэй тэнсуурин адирууу байһаные гэршэлэн харуула.

ОСВ-2 гэдэг догвороооо США-тай бүхэ муухайгаар арасан ушар хада сэргэй хүснэй тэнсуурине эбдэ Советск Союзһаа буюу байдалтай болоодоо гэгшэ Вашингтонтой найдаг байһаные гэршэлэн харуула. Энэ ушар ушөө юу харуулаб гээдэ, урдэн өһөөдгөө дурдаһан Европодохи дунда эргэйн залуа байдала ракетнүүдэй талаар «нуулай зариматэй гэдэ» бодото дээрнэ бэлүүлгэдэ СССР ба НАТО арасажа бэйлэй гээдэ һара хадакэй туршда совет дурдаһан ягада харюусахаб гэжэ хамжаһана. Совет тэрэ дурдаһалды дамжана абаха эрлэнгэй дэлхэйн олонитын нүүр дээрэ тэдэни НАТО-гай Рейкьявигта үнэгэрлэдэн сексс дээрэ тэрэ дурдаһалдын зүбшөөлөө үгээ баатай болоо хэн. Гэгшэ тэрэ шидээтэ, иларин өөрын тайбартай, тэрээрэ тэрэ хөдө хөдө Женевадхи хоорондоһон дээрэ хэлсэ баталжа болодо туйлагдажа һада ушаруулаха болодо.

Жызыэнэ, Холбоото Штатууд Баруун Германин «Фрэнкфурт» түрэлтэй гэршэ үргэлжэ эбдэлжэ гээдэ 72 болоһон Европодо үлөөхэ хүсэлтэй. Эгшэ ойгосолоо ярадалтай урилгоодоо хаа эргэгүй урилгоо тэдэн өһөөдтэй үлэн 100 болоһон Аляскада, тодорхойлон хэлсэбэ, Советск Союзда дүтэ габарта тараан тодорхой хүсэлтэй. Юрнхыдэнэ абаха хэлсэбэ, Вашингтон Европодохи ракетнүүдые үлөөхэ хүснээгүй, бага ээрэ хубилгада зайдэ бууагдаха эбсэг болгохо зорилготой.

Имгэжэ хараад байхада, Европые ядерна ракетнүүдэй суглуулжэ зорилго бэлүүлжэ замта элэбэ. Тэрэ түрэлтэй олоо ШТА-гай өһөөдгөө замтай урилгоодоо талын гарахар бэлэ байһана мунөө буюу лотор харуулагдаһан харамтай. «Дилэ» вичруунууд ядерна дай зайсуулхын түүлшээ уласхоорондын хүдэлшэни түлөөлшээтэй июнийн 2-то уялгалдаа М. С. Горбачев тэмдэглэн хэлсэлэй өһөөр, манай хэвэн дурдаһануудта биднэр бодото политикын тодорхой мэдэрэл өбөрчөөлгөлдэ, заримдаа политикын талаар хубиан хоохон үгэ шалгалтай ушарнабди. Хэрэ на бүү эбсэгүүдые эхээр бүтэн гаргалга зоргоохо гэһэн Советск Союзай гэршэ шугам, ядери зэбсэгүүдые урида абаха совет программа дээрэ үгэ үргэнөөр һайшан дэмжэгдэнэ.

Г. ШИШКИН, (ТАСС).

ГДР-эй

Хэлсэлэй өһөөр ГДР-гай ЦК-гай сеиборогой гэгшүүн, олоо В. Штоф, СЕП И Министруудай С ГДР-гай ЦК-гай Пс Министруудай Сс дер болон бусад нийлэстэвине делег Нүхэд Н. И. Рыж